

Panel 3: Održiva i moderna prometna i mrežna infrastruktura

Panelisti za ovaj prioritet ulaganja bili su: **Igor Radić** (Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture), prof. dr. sc. **Tomislav Josip Mlinarić** (Fakultet prometnih znanosti), prof. dr. sc. **Neven Kuspilić** (Građevinski fakultet), prof.dr.sc. **Davor Brčić** (Fakulteta prometnih znanosti), prof. dr. sc. **Stanislav Pavlin**, (Zavod za zračni promet Fakulteta prometnih znanosti).

Panel rasprava pod nazivom „Održiva i moderna prometna i mrežna infrastruktura“, otvorila je brojna pitanja o ulaganjima u poboljšanje prometnih mreža i infrastrukture u Republici Hrvatskoj. Govorilo se o svih šest prometnih sektora: željezničkom, cestovnom, zračnom, pomorskom, unutarnjoj plovidbi i gradsko-prigradskom prometu kao područjima koja će se moći financirati iz strukturnih fondova u okviru financijskog razdoblja Europske unije 2014. - 2020. Na ovom je panelu nazočilo 109 osoba: predstavnika jedinica lokalne i regionalne samouprave, te poslovnog, znanstvenog i nevladinog sektora.

Panel raspravi prethodilo je predstavljanje trenutačnog stanja u pojedinom prometnom sektoru, njegovim razvojnim potrebama i izazovima, viziji prometa prema kojoj se ide, te aktivnostima koje je potrebno poduzeti kako bi se postigli zadani ciljevi. Tako su u željezničkom sektoru, kao najveći izazovi detektirani zastarjela infrastruktura, neelektrificirane i većinom jednokolosiječne pruge, nedovoljni tehnički standardi na TEN-T mreži, postojanje uskih grla i općenito, nekonkurentnost željezničkog sustava.

Mlinarić (FPZ), istaknuo je kako ipak Hrvatsku za deset godina vidi kao logističku platformu Jugoistočne Europe u funkciji željezničkog teretnog prijevoza i logistike, ali i uz kvalitetni prigradski i regionalni putnički promet. O unutarnjim plovnim putovima, gdje se također kao najveći izazov pokazala zastarjela i neobnavljana infrastruktura i nizak promet, govorio je **Kuspilić** sa Građevinskog fakulteta te istaknuo da u unutarnjoj plovidbi stanje nije zadovoljavajuće, budući da se može reći da je promet na unutarnjim putovima nakon rata prestao. Kuspilić smatra da će u tom sektoru doći do porasta prometa, sa sadašnjih 1 posto u narednih deset godina na 3 posto prometa.

Brčić (FPZ) kazao je kako je Europska unija 2012. godine donijela Akcijski plan za urbanu mobilnost. Smatra da je to poruka svim lokalnim sredinama da se prilagode uputama Europske unije i krenu u izradu akcijskih planova za gradsko-prigradski promet, te dodao kako im pritom akademska zajednica u potpunosti stoji na raspolaganju. Gradska, prigradska i regionalna mobilnost budućom Strategijom prometnog razvoja RH, uz pet tradicionalnih uvrstit će se kao novi, šesti prometni sektor.

O pomorskom prometu, u kojem je najveći izazov nedostatan kapacitet flote, slaba povezanost među otocima te između kopna i otoka i nedovoljna kvaliteta lučke infrastrukture i logistike, govorio je **Radić** (MPPI). U pomorskom sektoru radi se na obnovi flote u obalno linijskom prijevozu kroz energetska učinkovitost i potrošnju goriva, a do sada je u RH u pomorsku infrastrukturu uloženo 500 milijuna eura.

Kako je Hrvatska, s dvanaest zračnih luka u međunarodnom prometu, relativno bogata zemlja s aspekta zračnog prometa, govorio je **Pavlin** (FPZ) i dodao kako je taj vid prometa uvelike vezan uz turizam koji predstavlja glavni generator potražnje. Istaknuo je sljedeće izazove s kojima se susreće zračni promet: zanemariv udio teretnog naspram putničkog prijevoza, financijsku održivost i konkurentnost manjih zračnih luka, primjerice na otocima. Također je dodao kako je potrebno povećati kapacitete i unaprijediti kvalitetu usluge u zračnim lukama, te unaprijediti sigurnost i poboljšati pristupačnost slabije povezanih područja, poput dubrovačkog područja.

Publiku je zanimalo može li se početi pripremati i predlagati projekte ili se čeka dovršenje "**Strategije prometnog razvoja Republike Hrvatske**". Na pitanje je odgovorila **Čop Bajde** (MPPI) naglasivši da je trenutno u izradi "Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske" i operativni program 2014.-2020., ali da postoji poziv za predlaganje projekata na mrežnoj stranici Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture (www.mppi.hr) te da korisnici slobodno mogu slati svoje prijedloge.

Postavljeno je pitanje **po kojoj koncepciji treba razvijati održivu željezničku infrastrukturu**, na što je odgovoreno da u prvoj fazi ne treba ići na izuzetno velike projekte nego ciljano na projekte kao što su: uklanjanje uskih grla (čvorišta), obnova voznog parka, izgradnja intermodalnih terminala i logističkih centara, a tek onda pokrenuti velike projekte.

Kao razlozi **niske razine teretnog prometa u zračnim lukama**, što je zanimalo publiku, navedene su nekonkurentne cijene, slaba linijska povezanost s međunarodnim destinacijama te nedostatni infrastrukturni i prijevozni kapaciteti. Također u putničkom zračnom prometu problem predstavlja velika oscilacija u broju putnika tijekom godine.

O ulozi kanala Dunav – Sava objašnjeno je (**Kuspilić**) da se radi se o starom projektu koji bi trebao povezati dva sustava Dunav i Savu, te bi to trebao biti višenamjenski projekt u svrhu plovidbe, navodnjavanja i vodoopskrbe, ali se trenutno gradi samo za potrebe navodnjavanja.